

A népfrent feladatai a gazdaságpolitikában

A Hazafias Népfrent Csongrád megyei bizottsága tegnapi, szerdai ülésének meghívott előadója dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára volt. Előadásában az 1982-es év gazdasági tapasztalataival, az idei esztendő gazdaságpolitikai feladataival, illetve szűkebb pátriánk, Csongrád megye jelenlegi helyzetével foglalkozott.

Szól azokról a külső és belső tényezőkről, amelyek országosan nehezítették a VI. ötéves tervidőszak első három esztendőjének gazdasági fejlődését. Elmondta, hogy a megváltozott nemzetközi pénzügyi helyzet, a világgazdasági feltételek romlása, a hitelforrások csökkenése, az exportlehetőségek szűkülése mind okai voltak annak, hogy 1982-ben a vártnál rosszabb gazdasági körülményekkel kellett szembenéznünk. Hiteltörlesztéseink rendszeres fizetése, valamint az életszínvonal megtartása érdekében voltak elkerülhetetlenül olyan központi intézkedések, mint az importkorlátozás, az állami és vállalati beruházások mérséklése és a lakosságot közvetlenül érintő áremelések.

Az idei év gazdasági feladatairól szólva a megyei pártbizottság első titkára hangsúlyozta: a fő cél a

nemzetközi fizetési mérleg javítása és az életszínvonal megőrzése, amelynek alapfeltétele országunk adósságának további csökkentése.

Csongrád megye helyzetét elemezve elmondta, hogy ipari termelésünk az elmúlt évben, sajnos, elmaradt az előirányozottól, mezőgazdaságunk eredményei viszont jobbakk voltak az 1981-es esztendőben elértnél. Tíz év óta először esett vissza a megye exporttermelése, viszont eredményes volt energiatakarékosságunk és előrelépés tapasztalható a munka termelékenységében is. A megye lakosságának jövedelem-növekedése meghaladta az országos átlagot.

Az 1983-as év megyei gazdaságpolitikai feladatai közül kiemelte a nemzetközi piacon eladható áruk termelésének növelését, az energiatakarékossági program megvalósítását és az életkörülmények javítását, melyet mindenekelőtt a lakásépítés elmúlt évi visszaesésének mérséklésével lehet elérni. A VI. ötéves tervidőszakban közel 20 ezer lakást kell felépíteni.

A tájékoztató elhangzása után dr. Komócsin Mihály válaszolt a megyei népfrentbizottság tagjainak kérdéseire. Ezt követően a résztvevők egyhangúlag elfogadták a népfrent Csongrád megyei

bizottsága 1983. évi gazdaságpolitikai feladatairól szóló irásos előterjesztését.

E feladattervezet a népfrentbizottságok munkája egyik fontos teendőjének tekintik a központi és a helyi gazdaságpolitikai, valamint településfejlesztési célok ismertetését, megvitatását, illetve a társadalmi támogatás megszervezését. A mozgalom figyelmének középpontjában a munkafegyverem erősítése, az áruellátás és a lakosság életkörülményeinek javítása, a magánlakás-építés segítése áll. A népfrentnek támogatnia kell a megye háztáji és kisegítő gazdaságainak árutermelését.

A mozgalom kiemelt feladatainak tekintik a szociális otthonok férőhelyeinek gyarapítását, a gyermekintézmények korszerűsítését. Jól megszervezett társadalmi munka szükséges a különböző sportlétesítmények, játszótérek, utak, parkok, valamint a gáz- és belvízhálózat építéséhez, gondozásához.

A megyei népfrentbizottság irásos anyagát az ülésen elhangzottakkal egészítették ki. E kibővített gazdaságpolitikai feladattervet megküldik a helyi népfrentbizottságoknak, hogy az ebben foglaltak azok mindennapi munkájukban hasznosíthassák.

K. K.

Kirakat

Most érkezett! — figyelmeztet ki tudja, hányadszor az áruházi kirakat felirata. Alatta csenevész bőrkapát, színe átmenet a mustár- és a citromsárga között. Érkezéséről körülbelül egy hónapja szereztem tudomást. Azóta kitarotn macerál, összemosván múltat és jelent, már-már rekvizitummá válik.

Az első napokban önelégült ember módjára, nevével mentem el mellette, mint aki átlát a szitán. Legszívesebben minden, borkabát után áhítozó vevővel közölte volna felfedezésemet, miszerint tedd, ha azt hiszi, hogy ez a holmi éppen ma köszöntött a boltra: a kabát és az áruház régi ismerősök. Később úgy éreztem: hogy a büszke felirat alatt lapító áru rám vigyorog: igenis, most ebben a pillanatban érkezett, rajta a por, az út pora, nem pedig az elhanyagolt portálé. Ártatlan trükkökről volna csupán szó, amely hozzásegíti az elárvult borkabátot hajdani gazdájához? A vásárló lélektanát ismerő kereskedő jól tudja a felirat serkentő hatását: a most egyben azt is jelenti, hogy még... még van a portékából, most vigye — járom be én is a vevőlogika lépcsőit. Lám, egyszerű eladói fogásról van szó, kár ezen habozni. Mégis zavart, hogy heteken át ott láttam a szemet szűrő feliratot, zavart a kérdés, amely minduntalan társult mellé: vajon a kirakat dolga az, hogy füllentsen?

Riporteriskolám keserű emléke egy hajdani üzemlátogatás. Az igazgató karon fogott, büszkén mutatta a gyáruvvar gondozott pázsitját, amelyet a városközpont parkja is megirigvelt volna, elkalauzolt a nemrég átadott csarnokba, ahol szupermodern gépek duruzsoltak, s én — bár láttam a messzebb fekvő ütött-kopott műhelyt — megnagyodva tértem vissza az irodaszobába. Néhány héttel a riport megjelenése után olvastam a közleményt, amely hírül adta, hogy a helyileg illetékes szakszervezet munkavédelmi osztálya az öreg műhelyben leállította a termelést, mivel az elhasznált épület összedőléssel fenyeget. A vállalat vezetője nekem csupán a kirakatot mutatta meg — a díszlet mögötti világot magamnak kellett volna fölfedeznem.

A kirakat dolga a tájékoztatás és serkentés valamire, főleg vásárlásra. S ezt lehet szépen, magas színvonalon csinálni. Ezért született, bár vannak, akik úgy vélik, hogy elég, ha informálja a bámeszkodót — mit kaphat az üzletben. A kirakatrendező — csuklójukon mesterséges címerével — az elmaradhatatlan túpárnával — hosszasan fejtegetik szakmájuk esztétikáját, kikelve az ellen, hogy a portált bárki is egyszerűen áruházi pultnak tekintse. Feladata nemcsak a tájékoztatás: érdeklődést kell csiholni az áruk iránt, be kell csalogatni a vevőt a boltba, kedvet ébreszteni a vásárlásra. Ervelek én is: a kirakat dolga valóban a

dicsékvés, de ez nem alapulhat olcsó trükkökön, a vevő becsapásán még olyan ártatlan dologban sem, mint a hetekig kint felejtett cédula. Beszélgetőtársaim bólogatnak: a kirakatot igazán az dicséri, ha fedezete van — az ajtón belül.

A tévériportokban építkezések sártenegere tűnik fel, kospáncélt viselő drága gépekkel, elhajigált szerszámokkal, árva gubbasztó építőanyag-halmokkal. Miért a rendtelenség? Amikor a pesti Dunaparton az osztrákok szállodáinkat építettek, nem a magas technikai színvonal, vagy a fegyverezett munka szűrt szemet, hanem a rend. Amely nélkül hiába működnek sokat tudó masinák. Lehetetlen az előírások precíz megtartása, a pontos kivitelezés. A rend a legjobb rendész. Hiánya pedig csakúgy vezethet pazarláshoz, mint ennek-annak eltűnéséhez — utólagos nyomot egyik sem hagy.

Vegyünk egy más példát. A rang nemcsak tiszteletet — rendet is követel. Így amikor magas beosztású vendég érkezik, mindig tisztaságot talál. De sok helyen többnyire csak ilyenkor. Már napokkal előbb abbamarad a tulajdonképpeni munka, előkerülnek a seprők, a lapátok, takarítóbrigádok alakulnak, „kiglancolják” még a környéket is. A látogatást követő napokban azonban már ismét minden a régi. Úgy tetszik, hogy ilyen helyen hiányzik a tisztelet a saját közösségük és az őket közvetlenül körülvevő tárgyak, a közösség értékei iránt. Sokan azt hiszik, hogy a munka eleve rendtelenséggel jár — a tisztaság a befejezettség jele. Pedig a hanyagság nemcsak egy-egy termék minőségében testesül meg, hanem a munkahelyi környezet képében is.

Kellenek a kirakatok. Csak szerepüket nem szabad túlértékelni, még kevésbé általánossá dagasztani. A vásárokon, a divatbemutatókon sem tallami, eladhatatlan portékáikkal büszkélkednek a gyárak, fennhájva hirdetőn, hogy milyen kitarotn ragaszkoznak korszerűtlen, ódivatú termékeikhez. A fényes fesztiválok, ünnepségsorozatok sem arra valók, hogy a színlelő szolgáló városok fölfedjék, elibénk tárják árnyékos oldalukat. A kirakatok csak akkor kezdenek veszélyessé válni, amikor átlépek voltaképpeni céljuk mezsgyéjét és a magas színvonalú tájékoztatás helyett a megtévesztő mutogatás eszközévé silányulnak. X gyár büszke lesz díjat nyert termékére, amelyből csak kis szériát gyárt — elégedettségében viszont megelégedezik rossz minőségű, ósdi kacatjairól, vagy éppen hiánycikkeiről.

A túl sok kirakat hajlamossá tehet az önelégültségre, a hibák elkendőzésére, a valóság meghamisítására, a szerepjátszásra. A jó kirakat mindig másoknak szól — sohasem önmagunknak. Ezért nem téveszthető össze a tükörrel.

Tamás Ervin

Vasutazgatunk 2.

Begyűjtések

Befut a gyorsvonat Miskolcra, tömegestül szállnak le az utasok, alig jutok föl a szerelvényre. A hivatásos kocsi vizsgálók ügyesebbek, ők hátulról indulnak, a távozók nyomában. Tőlük tudom, elvétve találnak olyan vonatot, amely hibátlanul érkezik meg az állomásra. Ezen a gyorson csak az első kocsiiban három hiba jelzi az utazók áldásos tevékenységét. Két fülkéből eltűnt a fűtésszabályozó kar, leszakadt két függöny — akkor ez már négy —, és még egy a ráadás: a sínen „szűsző” folyosóablakot úgy bevágta valaki, hogy elszakadt a vezetődróttja, s hárman sem tudjuk kiemelni „szorult helyzetéből”. Ez a kocsi már nem mehet vissza, kiáll a sorból, javítóba megy. A csere, a rendezgetés, mozgatás, a kijavítás anyag- és üzemeltetési tisztekrébe kerül. Jó hecc volt!

„Üzemfőnök Elvtársnak, helyben. Az 1982. évben a személykocsik külső és belső tisztítására 449 ezer forint értékben vételeztünk ki anyagot. Ezenkívül a kulturált utazás biztosítása érdekében 434 ezer forint értékben vételeztünk egészségügyi papírt, papírtörölközőt, szappant. 1982. évben a személykocsik tisztításához, illetve tisztálkodási szerekre összesen felhasználunk 893 ezer forintot. Személykocsitisztításnál 1983. januárjában a teljesítés a következő: Külső mosás terv 202 db, tény 294 db; Ablaktisztítás terv 404 db, tény 341 db; Napi nagytisztítás terv 2203 db, tény 1850 db.

A csökkenés oka, hogy a szerelvények kocsijainak száma kevesebb volt a tervezettnél.”

A nagytakarítás után útnak indított, s visszakerült szerelvény egyes fülkéi parivolattiszán örök a takarítók kezénymát, s azt, hogy rendszerető utasok nem nyomták rá a kezüket.

A napi takarítókknak azért még akad dolguk. Más fülkékben bokáig áll a csik, égésnyomtól pöttös a padló, fölborult sörösuvegben lötyög a maradék — ami nem ömlött még az ülés alá.

Gyűjtene a takarítók, sovány a zsákmány, amióta két forintot ér egy betét. A konkurenciát maguk az utasok jelentik, s nemcsak azzal, hogy egyesek nem dobják a szeméttartóba a kiürült palackot, hanem az élelmességgükkel. Ha mások ott is hagyják, akad, aki szatyorrall járja végig a vonatot az állomásra érkezés előtt, ne legyen annyi dolog a szegény kocsitakarítókknak. Elég, ha a szeméttel törődnek. Ez ugyebár „segítő gyűjtés”.

Van másféle is. Mint például az imént említett alkatrészek elűnése. Egy oldalon kevés lenne felsorolni, hogy mi mindent képesek vagyunk elvinni a vasúti kocsikból. Határozzuk meg egyszerűbben: ami mozdítható, Semmire nem használható az ellopott alkatrészek túlnyomó része — de visszük. Hogy ki? Én, te, ő... Ha meg ránszól a kalauz, meg vagyunk sérződve.

Nem Szegeden történt, nem is most, de eszembe jut: az utas összevert az idős kalauzt, mert rászólt, ne rongálja az üléseket. Ketten voltak, szemtanú senki, hajszálon múlt, hogy a mindent tagadó garázda nem úszta meg büntetés nélkül. Ezt tudva érttem meg a szegedi állomáson a zsákmányszerzők büszkeségével mutatott jegyzőkönyvet egy húszéves fiatalember ügyéről. Az irat megfogalmazása szerint a tettes „Begyűjtést” rendezett a vonaton. Villanykörtétől anyacsavarig, biztosítéktól W. C.-papírtörőig, vagy húszféle dolgot lopott el. Ami feltűnt a dokumen-

tumban: már régóta figyelik! Valahogy olyan ez, mint az abszolút sovány ember: kétszer ugrik a vízbe, hogy egyszer csobbanjon. Vajon hányszor kell lopnom, hogy egyszer elkapjanak? Ezt az egyet sikerült — de hányat nem?

No és a maholnap fölklórhagyománnyá változó üléshuzathasogatás! Csak a végérembent állapítjuk meg nem csökkenő esetszámában, s nem növekvő optimizmus-sal. Némi vigasz az első osztályon, hogy speciális önmegszűtő huzattal sikerült ellátni az egyébként teletöltött, praktikus kivitelű lengyel kocsikat. Az ülésbőrítő már nem a régimódi, kopott fogkefére emlékeztető szőrű plüss, hanem színes, mintás speciális anyag, tájlelő: magyar gyeve. Jobbérzésű garázda meszi-re kerüli, hisz mi sikerélményt jelent az ilyen, ami két fővizsgálati idő között — két éven belül — is tönkremehet. Bezzeg a régi! Tíz évet is kibírt! Most jobb? Vagy olcsóbb?

Igriczi Zsigmond

(Következik: „Sinen vagyunk”.)

Fórum

Több fórumon értékelték már a gazdaság tavalyi exporttevékenységét, amelyből kivilágított, hogy a magyar külkereskedelem nehezítendő hagyott a háta mögött. Eredményes mégis, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar termékei ha nem is könnyen, de piacra találtak külföldön.

Az elmúlt évi sikeres üzletekről és az ideiglenes értékesítéskéről Dull Ferenc, a Külkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője adott tájékoztatást tegnap, szerdán Szegeden, a Technika Házban tartott ankétban. Ugyanitt, a MAE Csongrád megyei szervezete agrárgazdasági, növényter-

TOT-tanácskozás

Irányelveket adtak ki

Az idén módosultak a szövetszervezetek Országos Tanácsának elnöksége által tartott, amelyen a MEM-mel egyetértésben irányelvet adott ki. Ez hangsúlyozza: a belső szabályzatok felülvizsgálata és módosítása a szövetszervezet és a tag kapcsolatát erősíti. A felülvizsgálat során lehetőség van arra, hogy a tsz-ek sajátos adottságaikhoz igazítsák belső viszonyaikat és egyértelműen rendezzék a tagok jogait, kötelezettségeit.

A belső szabályzatokat a tagság bevonásával munkahelyi közösségi tanácskozáson kell minden szövetszervezetben megvitatni, felülvizsgálni és módosítani. Ennek során lehetővé válik például az, hogy emléjék a földjára-dék értékét, növeljék a betegség segély összegét, döntsenek a részleg és a célrészleg bevezetéséről. Most kell határozni a belső vállalkozási formák további fejlesztéséről, a szakcsoporthoz és például a mezőgazdasági kistermelés integrálásáról. Egyidejűleg át kell tekinteni a tag és a szövetszervezet megállapodásait.

Az elnökség módosította a reprezentációról szóló korábbi TOT-irányelvet, (MTI)

Műtrágya a levegőből

A téli időszakos javítások után visszatértek állomáshelyükre, és munkához láttak a repülőgépes növényvédő állomás hódmezővásárhelyi területi bázisának brigádjai. Első teendőjük a műtrágya eljuttatása az őszi kalászosokra.

Szerdán a kedvező látási viszonyokat, a derült, napfényes időt kihasználva már tucatnyi gép „táplálta” a gabonát. Elsőként azokat a mélyebb fekvésű területeket repültek be, amelyeken az október után a szántóföldi gépek megrekednének. Másik sürgősségi szempont az, hogy a gyengébben kelt kései vetések kapják meg a fejlődésüket meggyorsító hatóanyagokat.

A hódmezővásárhelyi „támaszpont” körzete Csongrád megyén kívül Békés megye egy részére is kiterjed. Az érdekeltek a startolóhelyeket megtisztították a hótól, a jégpáncéltól és számára elmozdították, tömörítették a talajt. Így száraz szilárd felületű alkalmi repülőterekről emelkedhetnek levegőbe, a mezőgazdasági gépek.

Az új idényben 16 repülőgép és helikopter dolgozik a dél-alföldi körzetben.